

Foto: Njål Svingheim, Jernbanedirektoratet

Et sted som rives mellom stolthet og fordom

– Kan områdeløft være løsningen?

Områdeløft er et politisk tiltak utviklet gjennom Groruddalssatsingen fra 2007 til 2016. Metoden ble bragt videre i den nye Oslo sør-satsingen fra 2018. Den innebærer blant annet medvirkning med befolkningen i det utvalgte området som karakteriseres av urbansosiale utfordringer. Men hvordan opplever befolkningen at deres bosted blir valgt ut for å løftes?

Av Marie Hoelseth, sosiolog og redaktør for urbanisme og arkitekturmagasinet +KOTE

De mest brukte strategiene i Europa for å håndtere urbansosiale problemer er basert på områdebaserte tiltak eller blandede nabolagsstrategier. Metoden bygger på en forståelse av at politisk makt bør bli overført fra relativt høye nivåer av staten ned til nivåer som er nærmere menneskene, som bør inkluderes i de politiske prosessene. Derfor oppfattes nabolagsnivået som attraktivt, fordi det åpner for relativt enkle interaksjoner med den lokale befolkningen.¹

Områdebasert politikk lanseres av sentrale, regionale og lokale myndigheter med målsetting om å fremme økonomisk vekst og bekjempe byforfall og fattigdom². I de fleste land innehar de urbane utviklingsprogrammene både fysiske og sosioøkonomiske tiltak, for å gjøre noe med levekårene, som mål på ulikhet. Dette har også blitt mer gjeldende i Oslo, og byrådet vedtok høsten 2017 et eget politikkområde for utsatte områder i Oslo³.

I masteroppgaven undersøkte jeg det politiske tiltaket områdeløft i et «sosialt ulikhetsperspektiv». Sosial ulikhet i byer er gjerne knyttet til områder og segregasjon. Sammenhengen mellom sosial og geografisk

Sammenheng

- Høsten 2017 ble det vedtatt at Oslo sør-satsingen skulle forlenges fra 2018 til 2026. I forkant av forlengelsen hadde beboere i Søndre Nordstrand bydel organisert seg og etablert Folkeaksjonen, med mål om å få en satsing i bydelen bygget på metodene fra Groruddalssatsingen fra 2007 til 2016.
- Områdeløft innebærer metoder som inkluderer beboerne i prosessene og er med på å forme hvilken retning løftet skal ta.
- Beboerne i delbydelene Holmlia Nord og Holmlia Sør har en sterk tilhørighet til stedet sitt, og bostedets negative omdømme er med på å forsterke samholdet blant befolkningen.
- Foreldrene på Holmlia har en sterk tiltro til områdeløftet, og håper på både tiltrengte fysiske og sosiale forbedringer.
- Først og fremst ønsker de at deres glemte bosted skal klinge bedre i folks ører, slik at de helt reelt kan være stolte av bostedet sitt.

1 Andersson, Roger og Musterd, Sako (2005) Area-based policies: A critical appraisal. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 96 (4) s. 377–389.

2 Andersson, Roger (2006) 'Breaking Segregation' – Rhetorical Construct or Effective Policy? The Case of the Metropolitan Development Initiative in Sweden. *Urban Studies*, 43 (4) s. 787–799.

3 Byråds sak for områdepolitikk Byråds sak 176/17: Områdepolitikk.

Artikkelen er basert på masteroppgaven «Et utsatt bosted. En kvalitativ undersøkelse av beboeres forståelse av områdeløft i et ulikhetsperspektiv», levert ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo. Masteroppgaven ble støttet med stipend fra Oslosforskning.

avstand har lenge vært et hovedtema i den urbane sosiologien, samt i samfunnsgeografien.

Områdeløft er en del av *områdesatsinger*, eller *områdebaserte strategier*. Metodikken ble utviklet av Oslo kommune i samarbeid med Husbanken i forbindelse med Groruddalssatsingen 2007–2016.⁴ Områdeløft utføres på mindre geografisk avgrensede områder hvor satsingen foregår, for eksempel i en delbydel. I områdeløftmetoden inngår beboermedvirkning, og jeg valgte å rette fokus på hvilke forståelser beboerne, som blir påvirket av tiltakene, har av områdeløft.

I tråd med forskning på områdebaserte tiltak i utsatte nabolag kan Holmlia beskrives som utsatt, med utfordringer knyttet til levekår, innvandrertetthet, fattigdom og kriminalitet.⁵ Den geografiske avgrensningen ble derfor Holmlia, og informantene ble foreldre ettersom dette er en beboergruppe som har tilknytning til området på mange måter, gjennom jobb, barnehage, skole og fritidsaktiviteter.

Feltarbeidet ble gjort parallelt med planene om en ny Oslo sør-satsing, og 11 av 12 intervjuer ble gjort før det ble vedtatt at Holmlia Syd skulle gjennomgå et områdeløft. Dette har bidratt til å få innsikt i forventninger og kunnskaper om metoden, før det ble lagt innhold i løftet.

Det delte Holmlia

Holmlia er et boligområde i Oslos største bydel, Søndre Nordstrand, og grenser til etablerte boområder. I nord og øst grenser området til Ljan og Hauketo, i sør mot Nordre Follo kommune og i vest avgrenses området av Mosseveien og Oslofjorden (se *kart 1*). Oslo kommune deler området inn i delbydelene Holmlia Syd og Holmlia Nord, og tallene fra Oslo kommunes statistikkside om bydelene, Bydelsfakta⁶, gir innsikt i delbydelenes befolkningssammensetning, levekår, bomiljø og flyttetendenser.

Oppsummert skiller Holmlia Syd og Holmlia Nord seg ut både fra resten av bydelen og fra Oslo kommune,

med lav befolkningsvekst. På bydelsnivå er alderssammensetningen preget av større andeler barn og ungdom enn i byen for øvrig. Holmlia Syd har høyere andel innvandrere og norskfødte med to innvandrereforeldre enn Holmlia Nord. De siste årene har andel personer med innvanderbakgrunn bosatt på Holmlia Syd ligget temmelig stabilt på ca. 56 prosent, mot i underkant av 40 prosent på Holmlia Nord.

Levekårsindikatorer som lav utdanning, redusert funksjonsevne, lav sysselsetting, dødsrater, fattigdom, trangboddhet, ufullført videregående og høy andel ikke-vestlige med kort botid, gir inntrykk av at Holmlia Syd jevnt over har større sosiale utfordringer enn Holmlia Nord.⁷ Delbydelene er imidlertid forholdsvis store enheter og det kan være store forskjeller mellom boområder innenfor delbydelene.

I 2017 ble Handlingsprogram Oslo sør avsluttet etter en tiårsperiode i Søndre Nordstrand. Samtidig gjorde innbyggerne seg synlige i media, med mål om å få en områdesatsing til bydelen. Beboerne gikk sammen og organiserte seg i det de kalte Folkeaksjonen. De krevde løsninger på høy arbeidsledighet, barnefattigdom, mangel på møteplasser og lokale arbeidsplasser.⁸

Flere av beboerne som hevet stemmen i media var bosatt på Holmlia. Dette området ble trukket frem som et sted som opp gjennom årene hadde vært gjenstand for mye negativ medieomtale.⁹

En egnet metode for noe

Områdesatsinger har blitt problematisert fra en rekke vinkler. En innvending er at ikke alle fattige og sosialt ekskluderte personer bor innenfor områdene som det satses på. På den andre siden er heller ikke alle innbyggere i satsingsområdene sosialt ekskludert eller lever i fattigdom. En utfordringen vil derfor være å imøtekomme de ulike behov og utfordringer når målet er å berøre hele befolkningen. Samtidig er karakteristikk ved befolkningen, som fattigdom, et strukturelt

⁴ Christensen, Elisabeth Sem (2016) *Håndbok 1-3: Gode nærmiljøer – innføring i metode for områderettet arbeid*. Oslo: Bydelsavdelingen for byutvikling, Oslo kommune.

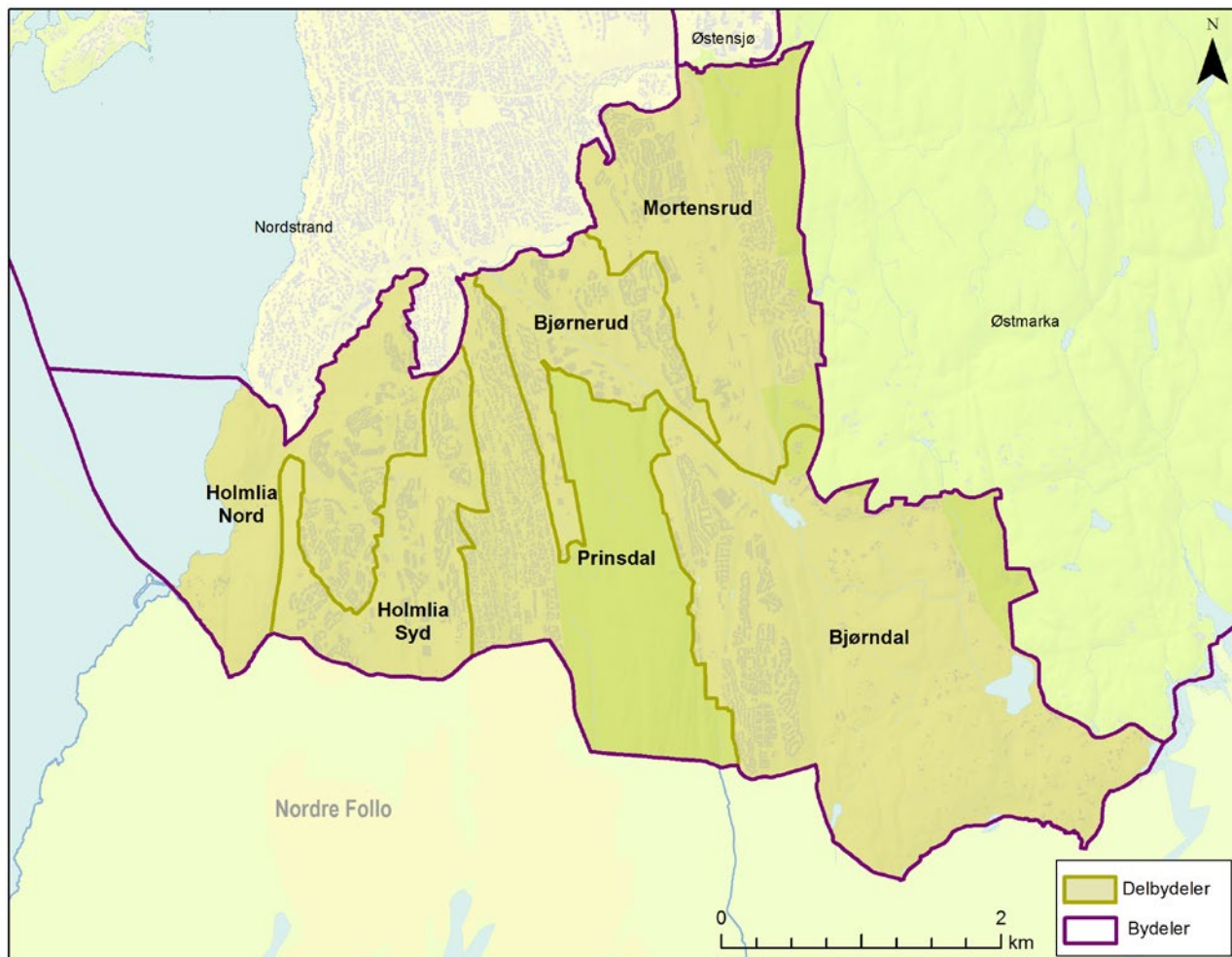
⁵ Andersson, Roger og Bråmås, Åsa (2004) Selective migration in Swedish distressed neighborhoods: can area-based urban policies counteract segregation processes? *Housing Studies*, 19 (4) s. 517–539. Og Andersson, Roger og Musterd, Sako (2005) Area-based policies: A critical appraisal. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 96 (4) s. 377–389.

⁶ I masteroppgaven ble forgjengern til dagens Bydelsfakta benyttet: Oslo kommune (2017) Søndre Nordstrand, Faktaark om befolkning, levekår og bomiljø. [Internett] Oslo: Oslo kommune.

⁷ Se Bydelsfakta: <https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/bydel/sondre-nordstrand/levekaar>

⁸ Lauritsen, Janina (2017) Folkeopprør for å løfte Søndre Nordstrand. *Nordstrandblad* [Internett] 9. juni. Tilgjengelig fra: <https://www.nobl.no/bydel-sondre-nordstrand/nyheter/narmiljo/folkeoppror-for-a-lofte-sondre-nordstrand/s/5-56-77059> [Lest 19. august 2017].

⁹ Ruud, Marit Ekne og Vestby, Guri Mette (2011) *Utvikling av Søndre Nordstrand: Deltakelse og medvirkning fra innbyggerne*. NIBR-rapport 2011:19. Oslo: Norsk institutt for by- og regionsforskning.

Kart 1. Delbydelene Holmlia Nord og Holmlia Syd i Bydelen Søndre Nordstrand.

Kilde: Oslo kommune, Byrådsavdeling for finans

problem, og årsakene til konsentrasjonen har trolig lite å gjøre med geografien.¹⁰

I Oslo beskrives metoden til områdeinnsatser å være godt egnet for områder der utviklingen avviker fra den gjengse oppfatningen av hva som er et godt bo- og oppvekstområde. På kort sikt kan metoden blant annet gi nytt liv til frivillighet og styrke sosiale relasjoner, tillit og lokalsamfunnets kapasitet til å møte utfordringer. Over lengre tid kan metoden være en god byutviklingsstrategi, fordi den kan styrke stedets omdømme, utløse interesse og investeringsvilje og gi

bedre levekår for den enkelte ved at tjenestene forbedres. Områdesatser forstås å være dårlig egnet til å påvirke grunnleggende og strukturelle forhold i samfunnet, som mekanismer i boligmarkedet, fattigdomsproblemer eller segregasjonsmønstre etter levekår og etnisitet, den er heller ikke rettet mot enkeltmennesker.¹¹

Tilhørighet og stolthet

Ut ifra statistikken Oslo kommune har publisert om Søndre Nordstrand er ikke inndelingen av Holmlia bare geografisk, men beskriver også ulike beboersammen-

¹⁰ Andersson, Roger og Musterd, Sako (2005) Area-based policies: A critical appraisal. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 96 (4) s. 377–389. Gent, Wouter P.C v., Musterd, Sako og Ostendorf, Wim (2009) Disentangling neighbourhood problems: area-based interventions in Western European cities. *Urban Research & Practice*, 2 (1) s. 53–67.

¹¹ Christensen, Elisabeth Sem (2016) *Håndbok 1: Gode nærmiljøer – innføring i metode for områderettet arbeid*. s. 14. Oslo: Byrådsavdelingen for byutvikling, Oslo kommune.

setning og ulike sosioøkonomiske utfordringer.¹² I arbeidet med å rekruttere foreldre var jeg bevisst på at de skulle representere noe av mangfoldet på Holmlia. Kjennetegn ved foreldrene som hadde betydning for deres kunnskaper og meninger om et område-løft var særlig botid på Holmlia og sosioøkonomisk bakgrunn, i tillegg til deres engasjement. Fire av foreldrene engasjerte seg i Holmliainitiativet, to foreldre engasjerte seg i Folkeaksjonen og tre foreldre engasjerte seg i Holmlia sportsklubb.

Det var gjennomgående at foreldrene ytret en sterk tilhørighet til Holmlia, som kom frem i uttalelser som at de aldri kunne tenke seg å bo et annet sted. De beskrev et godt samhold i borettslagene, hvor man

stiller opp for hverandre, passer på hverandres barn, låner egg, danner fredagsquiz og ølsmaking. Stoltheten og tilhørigheten ble beskrevet som en del av identiteten til Holmlia. Dette har eksistert lenge, som en av foreldrene som hadde vokst opp på Holmlia fortalte:

Jeg husker noen kompiser av meg lagde et slagord, «vi er ikke norske, vi er Holmlianere». Og det har festet seg, dette uttrykket holmlianere. Bare det sier noe om den identiteten som ligger i stedet her.

Etter hvert ble det tydelig at det gode samholdet, tilhørighetsfølelsen og stoltheten bare var én del av historien om Holmlia.

¹² Se Bydelsfakta.oslo.kommune.no (tidligere Faktaark om befolkning, levekår og bomiljø)

Et glemt sted

En gjennomgående historie som fortelles om Holmlia er at stedet er glemt. Foreldrene trekker frem at lite har skjedd siden stedet ble bygget på 1980-tallet. Beskrivelser av et etterslep fra kommunen forstås også som en årsak til at Holmlia har sosiale utfordringer. Foreldrene er positive til et løft og sier at «nå blir stedet og folkene sett», og at «nå er det vår tur». Det er et håp i omtalene av områdeløftet og hva det kan gjøre med Holmlia.

Beskrivelsen av Holmlia som et forsømt sted kan sees i tråd med Oslo kommunes begrunnelse for områdepolitikk: «å sikre at ingen områder faller utenfor i arbeidet som gjøres for at Oslo skal bli en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle»¹³. Ut i fra foreldrenes beskrivelser kan Holmlia defineres som et sted som har falt utenfor, og at områdeløftet kan ta igjen det tapte.

En av foreldrene som engasjerte seg i Folkeaksjonen hadde gjort seg opp en mening om hvordan Oslo kommune håndterte byen. Hun opplevde en dynamikk som tilsa at bydelene ikke ble satset på så lenge befolkningen ikke mobiliserte og rettet oppmerksomhet mot den. Utfallet kunne bli som hun sa, «at man glemmer de som kanskje trenger det mest». Områdeløft ble ansett som en løsning for å ta igjen det tapte. Samtidig påpekte samtlige foreldre at mye burde ha skjedd tidligere: «Man reagerer litt på at ikke staten er klar over sitt etterslep. (...) det kunne vært gjort, uavhengig av områdeløftet. (...) Det er egentlig den standarden som det bør være (...). For 30 år siden burde de allerede begynt.»¹⁴

Foreldrene argumenterte også for et områdeløft fordi barn og ungdom «må bli verdsatt med det de fortjener, å gjøre noe sånt viser at de blir verdsatt, dere blir sett.» Funksjonen til områdeløftet ble beskrevet som å kunne løfte selvbildet eller selvfølelsen til innbyggerne. Følelsen av at Holmlia hadde vært nedprioritert og forsømt hadde forsterket et behov hos foreldrene for å bli anerkjent og sett. Flere av foreldrene som hadde bodd der i over 20 år påpekte at lite hadde skjedd på Holmlia i denne tiden, og deres erfaringer ble et argument for hvorfor det trengtes å gjøre noe nå.

Redusere den territorielle stigmatiseringen

Et overordnet ønske med områdeløftet kan oppsummeres i dette utsagnet: «håper det vil løfte det sånn

omdømmemessig også.» Stedet kan beskrives som territorielt stigmatisert på bakgrunn av de skadelige representasjonene av stedet foreldrene opplever. Ved territoriell stigmatisering eksisterer det negative bildet både blant de som selv bor i det stigmatiserte området, og blant de helt fjernt fra det.¹⁵

At omdømmet kunne endres gjennom et områdeløft ble trukket frem av både foreldre med og uten høy utdanning. Som en sa: «for det første at vi fjerner det ryktet vi har på Holmlia, det er ikke egentlig sånn, vi som bor her trives veldig godt.» Områdeløftet ble forstått som at det ville endre Holmlias omdømme, og at det også ville endre beboernes stolthet til stedet. Tiltak rettet mot aktivitetstilbud tenkte de kunne påvirke det dårlige ungdomsmiljøet i en positiv retning: «Det blir positive bilder av Holmlia, folk er trygge og flytter inn til Holmlia. De kan være stolte av å være fra Holmlia.»

Oslo kommune beskriver områdesatsinger som en god byutviklingsstrategi blant annet fordi den kan styrke stedets omdømme. Samtidig er det vist at programmer i kritiske byområder som søker å forbedre samfunnet i tillegg til det fysiske miljøet, ikke alltid lykkes med å hjelpe den eksisterende befolkningen, men heller tiltrekker mer velstående mennesker.¹⁶

Dette er en beskrivelse av en gentrifiseringsprosess, hvor nåværende beboere flytter ut og erstattes med mer velstående mennesker. Dette var et skremselsbilde for foreldrene, med henvisninger til Brennpunkt-dokumentaren om Tøyenløftet¹⁷. På den ene siden ønsket flere at ressurssterke, etnisk norske mennesker skulle flytte til Holmlia, på den andre siden ville de samtidig beholde den mangfoldige befolkningen. Flere av foreldrene med høyere utdanning henviste til Groruddalsatsingen med et positivt fortegn. «Grorud klinger jo bedre i folks ører nå enn for ti år siden, da det begynte. Det er jo den vi vil inn på.»

Foreldrene ønsket at tiltakene både skulle bidra til å beholde nåværende beboere og å tiltrekke nye til Holmlia. En forelder sa: «Det er jo ikke en dritt her ute nå. Det må være noe å tilby så det ikke blir et sted du sover, drar inn til byen for å jobbe eller for en øl». Han

15 Wacquant, Loïs, Slater, Tom og Pereira, Virgílio Borges (2014) Territorial stigmatization in action. *Environment and planning A*, 46 s. 1270-1280.

16 Søholt, Susanne, Ekne Ruud, Marit og Braathen, Einar (2012) A question of social sustainability: Urban interventions in critical neighborhoods in Portugal and Norway. *research & practice*, 5 (2), s. 256-272.

17 Norsk rikskringkasting (2017) *Brennpunkt: Norske tilstander*. NRK. Tilgjengelig fra: <https://tv.nrk.no/serie/brennpunkt/MDDP11001517/14-11-2017>

13 Byrådsak for områdepolitikk *Byrådsak 176/17: Områdepolitikk*.

14 Beskrivelsen viser at forelderen ikke er bevisst på forholdet stat og kommune i områdesatsningene. Sitatet blir en kommentar til oppfølging av byens områder generelt.

mente man ble boende på Holmlia fordi de «klammer seg til at de er lokalpatrioter». Stoltheten knyttet dem tettere sammen, og de sto opp mot omdømmet i fellesskap. Men en av foreldrene opplevde at stoltheten i dag var delvis reell og delvis konstruert, og med områdeløftet kunne den bli kun reell, fordi da hadde man ikke lenger behov for å snakke opp eller forsvare det dårlige ryktet.

Å inkludere de ekskluderte

Foreldrene hadde ulik kjennskap til områdesatsing til bydelen og ulike kunnskaper om metoden. De foreldrene som engasjerte seg i Folkeaksjonen eller Holmlia-initiativet hadde større innsikt i prosessen og metodikken. Flere av de andre foreldrene hadde fått med seg at det var planer om en satsing i bydelen, mens én hadde ikke hørt om det i det hele tatt. Denne spennvidden i kjennskap til planer for bydelen kan være en utfordring ved områdesatsinger og områdeløft, at informasjon ikke når ut til alle kan ha betydning for hvem som trekkes inn og påvirker retningen til løftet. Dette er problematisert i tidligere satsinger og løft, hvordan man skal involvere de såkalte «stille stemmene», de som ikke selv roper høyt for å bli hørt. Disse har gjerne dårlige norskkunnskaper samtidig som de er lite delaktige i arbeidslivet og ellers i lokalsamfunnet.¹⁸

Foreldrene som var tilknyttet Folkeaksjonen hadde vært pådrivere i prosessen om å få til en videre Oslo sør-satsing. De med høyere utdanning som hadde bodd på Holmlia i under ti år mente forskning og metoden skulle legge premissene for gjennomføringen. De nevnte involvering av beboerne, stedsanalyse

¹⁸ Christensen, Elisabeth Sem (2016) *Håndbok 1: Gode nærmiljøer – innføring i metode for områderettet arbeid. Håndbok 2: Alle på banen – Innbyggerinvolvering, tverrfaglig samarbeid og offentlig-privat samspill i områderettet arbeid. Håndbok 3: Riktig kunnskap – viktig kunnskap – Kilder, metoder og analyser i områderettet arbeid.* Oslo: Byrådsavdeling for byutvikling, Oslo kommune.

og kartlegging av de ulike områdene, som viste deres kjennskap til metoden. Beskrivelsene deres var i stor grad forankret i forskning, og de formulerte seg i vendinger som lignet myndighetenes språk. Dette kan knyttes til deres ressurser og deltakelse i Folkeaksjonen, hvor de både hadde satt seg inn i metoden og kommunisert opp i det politiske systemet.

Foreldrene som hadde bodd på Holmlia i over ti år viste til innbyggerinvolvering, helt spesifikt, som at «folka som har bodd her lenge», «folket», «mannen i gata», «de dødelige» måtte inkluderes i arbeidet. En forelder uten høyere utdanning og med lang botid sa: «Hvis politikere skal sitte å fortelle hva som skal gjøres så har jeg mine tvil om hvor bra det vil bli. (...) Så lenge du får med deg de som bor her vil det nok bli mye bedre resultat.» Det var en gjennomgående forståelse at det kunne være utfordrende å inkludere alle innbyggerne i prosessene til et områdeløft, og en opplevelse av at kommunen prioriterte de som snakket høyt.

Det var forventet at foreldrene som engasjerte seg i Folkeaksjonen og Holmlia-initiativet hadde innsikt i metoden. Det var uventet at de forsvarte at deres bakgrunn – de var i hovedsak etnisk norske med høyere utdanning – måtte til for å engasjere seg og å nå frem til politikerne. Samtidig er dette en svakhet ved slike tiltak, hvor en del av metoden er beboerinvolvering. Det politiske språket og dokumenter fra områdesatsinger beskrives av disse foreldrene som lite tilgjengelige. Dette kommer til syne i beskrivelsene til foreldrene uten høyere utdanning, fordi de hadde mindre kjennskap til metoden og planene for bydelen.

Alle trakk inn møteplasser som en viktig prioritering i et områdeløft, da de så å si var samstemt misfornøyd med de eksisterende. De var enige i at barn og ungdom var den viktigste beboergruppen i løftet, men hadde ulike forståelser for hva slags møteplasser de trengte

og innholdet i dem. Barne- og ungdomssenteret på Holmlia (BUSH) ble beskrevet som et godt tilbud, men de ønsket flere. Slike møteplasser ble begrunnet i at ungdom hadde behov for å møte trygge og gode rollemodeller, og at det var spesielt viktig for barn i lavinntektsfamilier. Særlig foreldre uten høyere utdanning verdsatte og var tilknyttet Holmlia sportsklubb. Foreldre med høyere utdanning mente at denne møteplassen ikke passet dem og deres barn, og beskrev det som et begrenset tilbud for barn og unge.

Foreldrene som hadde bodd i kortere tid på Holmlia og hadde høyere utdanning ønsket seg et aktivitetshus, med referanser til Furuset, med bøker, kulturelle aktiviteter og en møteplass for engasjementet. Det ble synlig at foreldrenes sosioøkonomiske bakgrunn påvirket deres ønsker med løftet. Som en av dem sa: «vi har ikke størst behov for gratis barnehage, vi hadde hatt helt enorm glede av en kulturskole til barna våre.» De ulike behovene og interessene til foreldrene skaper skiller i befolkningen, og en utfordring er å inkludere alle stemmene, men også prioritere stemmene i et områdeløft.

Å skape endring og samtidig ta vare på en «kjerne»

Holmlia ble beskrevet som et glemt sted preget av territoriell stigmatisering og sosiale utfordringer. Områdeløft forstås som å kunne endre det dårlige omdømmet i seg selv, og tiltak som opprustning og etablering av møteplasser forstås som å dempe de sosiale utfordringene. Foreldrenes beskrivelser av

områdeløft synliggjør deres ulike ressurser og kunnskaper. Analysen viser på den ene siden at foreldrene med høyere utdanning begrunner områdeløftet i tråd med myndighetene, og argumenterer med forskning. På den andre siden begrunner og argumenterer foreldrene uten høyere utdanning for et områdeløft ut fra sine egne erfaringsrammer.

Områdeløftet tillegges håp, samtidig viser studien at å løfte området for alle innbyggerne kan være utfordrende, da prosessene ikke er like åpne og tilgjengelige for alle. De som allerede har liten tilknytning til arbeidslivet og nærmiljøet engasjerer seg i liten grad når en satsing eller et løft planlegges.

Foreldrene ønsket seg ikke endring, men forbedring. De fleste ønsket å kunne beskrive Holmlia på samme måte før og etter et løft. Det kan vitne om at stedet har «en kjerne», som en av foreldrene beskrev det. Det de gjennomgående ønsket skulle bestå var engasjement, kulturelt mangfold, trygghet og stolthet. De ville utvikle Holmlia og ikke endre det, som en beskrev det:

Holmlia er en smeltedigel. Det er jo som et frø som kjemper seg gjennom asfalten. Folk på Holmlia er her for en grunn, har bitt seg fast og kommer til å grave seg oppover mot lyset og springe ut i et stort tre som brer seg utover.

